

Katowice, 22.01.2009 r.

BKZ.EK.4045/11 /09

arch. Adam Skrzypczyk
Pełnomocnik Riegler Riewe
Architektura Zt. - Ges. m.b.H
ul. Kilińskiego 46
40-062 Katowice

dotyczy: projektu koncepcyjnego Nowego Muzeum Śląskiego w Katowicach

Opiniuję pozytywnie koncepcję adaptacji byłej maszynowni wieży wyciągowej szybu Warszawa dawnej KWK „Katowice” (budynek M-8) na restaurację. Podtrzymuję sformułowane wcześniej warunki konserwatorskie (pismo BKZ.EK.4045/250/08 z dnia 30.09.2008 r.) dotyczące: toku postępowania z ceglana elewacją, konstrukcją dachu, ślusarką otworową; zachowania i eksponowania wystroju ścian wewnętrznych i posadzki; projektowania wentylacji (klimatyzacji, ogrzewania). Akceptuję konieczność wykonania szachtu instalacyjnego, nowych otworów okiennych i poszerzenia otworu drzwiowego (w obrębie przyziemia), przy spełnieniu następujących warunków konserwatorskich:

- nowe otwory należy wykonać w osiach istniejących okien; w projekcie budowlanym należy opracować prosty detal nadproża, parapetu i wnęki okiennej/drzwiowej w nawiązaniu do oryginalnego wątku muru, projektować nowe okna ze szprosowaniem; określić kolor, materiał, rysunek projektowanych drzwi zewnętrznych,
- szacht (usytuowany w osi budynku) należy projektować nie wyższy niż ok. 1 m ponad kalenicę budynku,
- projekt budowlany należy uzgodnić z miejską służbą konserwatorską.

Wyjaśnienia do uwag Inżyniera Kontraktu przedstawionych w Pana piśmie z dnia 19.01.2009 r.

1. Opinia konserwatorska dotycząca projektu budowlanego:

Informuję, że w toku postępowania administracyjnego prowadzonego przez Wydział Budownictwa Urzędu Miasta Katowice, o wydanie pozwolenia na budowę, wobec braku obowiązującego planu zagospodarowania przestrzennego, projekt budowlany trafia drogą służbową do Biura Konserwatora Zabytków. Po sprawdzeniu, czy projekt spełnia warunki konserwatorskie otrzymuje on pozytywną opinię konserwatorską (czasem z uwagami) i odsyłany jest do Wydziału Budownictwa, który wydaje pozwolenie na budowę.

2. Sprawa izolacyjności cieplnej ścian adaptowanych obiektów historycznych.

Stanowczo nie podzielam koncepcji docieplenia od wewnątrz ścian historycznego budynku maszyny wyciągowej. Ściany wykonano z użyciem kolorowej cegły glazurowanej, współtworzącej dekoracyjny watek muru, stąd nie jest możliwe jej „fragmentaryczne odtworzenie”. Dobrze zachowała się powierzchnia cegieł oraz ozdobne pilastry i opaski okienne. Wystrój wnętrza wskazano w warunkach konserwatorskich do zachowania i

ekspozycji. Wobec powyższego, zamiar projektowania docieplenia wewnętrznego nie wydaje się rozwiązaniem właściwym z konserwatorskiego punktu widzenia. Projektując w substancji zabytkowej należy liczyć się z niemożnością spełniania przez budynki historyczne wielu współczesnych wymogów, formułowanych głównie z myślą o zabudowie nowoprojektowanej. O tym czy obiekt jest zabytkiem nie świadczy wyłącznie wpis do rejestru zabytków, lecz przede wszystkim rok budowy i zachowane cechy stylowe, a także wartość historyczna, naukowa czy też artystyczna. Rejestr zabytków zawiera niewielki procent obiektów zabytkowych zachowanych na terenie miasta a tam, gdzie obowiązują miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, wartościowe obiekty chronione są zapisami tych planów. Na terenie byłej Kopalni „Katowice” jak dotąd brak obowiązującego planu. W momencie projektowania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obiekty te zostaną wskazane do objęcia ochroną konserwatorską. Proponowany zakres przekształceń nie powinien stanowić zagrożenia dla zabytkowych wartości obiektu i prowadzić do bezpowrotnej utraty wartości wystroju wnętrza budynku maszyny wyciągowej – stanowiącego o jego postindustrialnym charakterze. Na terenie przyszłego Muzeum warto zabiegać o zachowanie jak największej liczby elementów oryginalnych, gdyż właśnie one wzbudzają zainteresowanie zwiedzających i świadczą o tożsamości i historii miejsca. Siedziba Muzeum jako instytucji powołanej przede wszystkim do ochrony dziedzictwa kulturowego (we wszelkich jego dziedzinach) powinna poprzez proponowane rozwiązania i podejście do obiektów zabytkowych stanowić pozytywny przykład w zakresie ochrony i konserwacji zabytkowej architektury.

Miejski Konserwator Zabytków

mgr Bolesław Błachuta